

32012D0831

L 356/90

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

22.12.2012.

ODLUKA KOMISIJE

od 20. prosinca 2012.

o odobravanju Španjolskoj produljenja privremene obustave primjene članka 1. do 6. Uredbe (EU) br. 492/2011 Europskog parlamenta i Vijeća o slobodi kretanja radnika u Uniji u pogledu rumunjskih radnika

(2012/831/EU)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Akt o uvjetima pristupanja Republike Bugarske i Rumunjske i prilagodbama Ugovorâ na kojima se temelji Europska unija ⁽¹⁾, a posebno njegov članak 23. i stavak 7. drugi podstavak Priloga VII., dio 1. „Sloboda kretanja osoba”,

uzimajući u obzir zahtjev Španjolske od 13. prosinca 2012.,

budući da:

(1) Španjolska je u potpunosti primjenjivala članke 1. do 6. Uredbe Vijeća (EEZ) br. 1612/68 od 15. listopada 1968. o slobodi kretanja radnika u Zajednici ⁽²⁾ na rumunjske državljane od 1. siječnja 2009., ali je 22. srpnja 2011. obavijestila Komisiju, s upućivanjem na ozbiljni poremećaj španjolskog tržišta rada, u skladu sa stavkom 7. trećim podstavkom Priloga VII., dijelom 1. Akta o uvjetima pristupanja Republike Bugarske i Rumunjske i prilagodbama Ugovorâ na kojima se temelji Europska unija (dalje u tekstu „Akt o pristupanju iz 2005.”) da je odlučila na taj dan ponovno uvesti ograničenja pristupa tržištu rada rumunjskim radnicima. Uredba (EEZ) br. 1612/68 kodificirana je i zamijenjena Uredbom (EU) br. 492/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2011. o slobodi kretanja radnika u Uniji ⁽³⁾ koja je stupila na snagu 16. lipnja 2011.

(2) Kao odgovor na zahtjev Španjolske Komisiji od 28. srpnja 2011. u skladu sa stavkom 7. drugim podstavkom Priloga VII., dijela 1. Akta o pristupanju iz 2005. da se članci 1. do 6. Uredbe (EU) br. 492/2011 u potpunosti obustave u pogledu rumunjskih radnika u cijeloj Španjolskoj i u svim sektorima, Komisija je Odlukom 2011/503/EU ⁽⁴⁾ odobrila Španjolskoj ograničenje slobodnog pristupa rumunjskih radnika španjolskom tržištu rada do 31. prosinca 2012., pod određenim uvjetima. Ova je Odluka stupila na snagu 12. kolovoza 2011.

(3) Španjolska je pismom od 13. prosinca 2012. zamolila Komisiju za produljenje obustave članka 1. do 6. Uredbe (EU) br. 492/2011 u pogledu rumunjskih radnika do 31. prosinca 2013.

(4) Španjolska opravdava svoj zahtjev činjenicom da dva razloga za Odluku 2011/503/EU i dalje ostaju: ozbiljni poremećaj španjolskog tržišta rada, koji pogađa sve regije i sektore, te situacija na tržištu rada za rumunjske građane koji borave u Španjolskoj, kao i rizik da bi neograničeni ulazak rumunjskih radnika povećao pritisak na španjolsko tržište rada.

(5) Španjolska navodi statističke dokaze o tome da se gospodarska situacija i situacija na tržištu rada dodatno pogoršala od sredine 2011., što je dovelo do rekordnih razina nezaposlenosti i nezaposlenosti mladih te da gospodarska predviđanja ukazuju na smanjenje BDP-a u 2012. i 2013. i daljnje povećanje nezaposlenosti. Štoviše, Španjolska tvrdi da je poremećaj na španjolskom tržištu rada koji ozbiljno ugrožava razinu zaposlenosti općenit i da nije ograničen na konkretnu regiju ili sektor.

(6) Nadalje, Španjolska navodi statističke podatke o tome da se broj rumunjskih rezidenata u Španjolskoj nastavio povećavati (unatoč ograničenjima slobodnog pristupa tržištu rada za rumunjske radnike) i da je njihov broj u rujnu 2012. bio 913 405; da se udio rumunjskih državljana koji doprinose sustavu socijalne sigurnosti smanjuje; da je broj rumunjskih državljana koji su registrirani kao tražitelji posla i koji dobivaju naknadu za nezaposlenost relativno visok, iako se on smanjuje, te da je njihova stopa nezaposlenosti viša od prosječne. Španjolska zaključuje da trenutačno stanje na tržištu rada utječe na njezinu sposobnost primanja novih rumunjskih radnika.

(7) Prema stavku 7. drugom podstavku Priloga VII., dijela 1. Akta o pristupanju iz 2005., država članica može zatražiti od Komisije izjavu u roku od dva tjedna da se primjena članka 1. do 6. Uredbe (EU) br. 492/2011 u potpunosti ili djelomično obustavlja u određenoj regiji ili zanimanjima.

(8) Analiza u 2011. ekonomskih podataka na kojima se temelji Odluka 2011/503/EU pokazala je da se Španjolska doista suočavala s ozbiljnim poremećajima na tržištu rada, obilježenim daleko najvećom stopom nezaposlenosti u EU-u (mjesečni podaci Eurostata o nezaposlenosti pokazuju 21,0 %, nasuprot prosjeku od 9,4 % u EU-u i 9,9 % u europskom području u lipnju 2011.), posebno

⁽¹⁾ SL L 157, 21.6.2005., str. 203.

⁽²⁾ SL L 257, 19.10.1968., str. 2.

⁽³⁾ SL L 141, 27.5.2011., str. 1.

⁽⁴⁾ SL L 207, 12.8.2011., str. 22.

dramatičnom nezaposlenošću mladih (45,7 % u lipnju 2011.) i sporim gospodarskim oporavkom (Eurostat podaci pokazuju da je rast BDP-a u prvom tromjesečju 2011. u usporedbi s prethodnim tromjesečjem bio samo 0,3 %, nasuprot 0,8 % za EU i europodručje), koje dodatno otežavaju međunarodna financijska previranja koja od Španjolske zahtijevaju uvođenje dodatnih proračunskih rezova s ciljem fiskalne konsolidacije i koji bi mogli imati dodatne kratkoročne negativne učinke na opseg njezinoga gospodarskog rasta. Učinak pada zaposlenosti je bio općenit i utjecao na sve regije i sve sektore proizvodnje. Podaci istraživanja o radnoj snazi za razdoblje između 2008. i 2010. pokazuju i općeniti pad razine zaposlenosti od 9 %, u građevinskom sektoru čak 33 %, koji utječe na sve regije i varira od 6 % u Baskiji do 13 % u autonomnoj zajednici Valencije.

- (9) Slijedom toga, Komisija je smatrala da je Španjolska dostavila dokaze da prolazi općenite poremećaje na tržištu rada koji ozbiljno utječu na razinu zaposlenosti u svim regijama i svim sektorima te da bi oni mogli duže potrajati.
- (10) Osim toga, analizom Komisije iz 2011. utvrđeno je sljedeće: rumunjski državljani koji žive u Španjolskoj jako su pogođeni stopom nezaposlenosti od više od 30 % (izvor: podaci istraživanja Eurostata o radnoj snazi, prvo tromjesečje 2011.). Priljev rumunjskih državljana koji dolaze u Španjolsku, unatoč određenom smanjenju zbog gospodarske recesije, ostao je na značajnoj razini iako je potražnja za radnom snagom u Španjolskoj bila niska. Broj rumunjskih državljana s uobičajenim boravištem u Španjolskoj povećao se s 388 000 1. siječnja 2006. na 823 000 1. siječnja 2010. (izvor: statistički podaci Eurostata o migracijama).
- (11) Analiza trenutačno dostupnih ekonomskih podataka pokazuje da je tržište rada u Španjolskoj i dalje ozbiljno poremećeno. Gospodarski pad nastavlja imati veći utjecaj na nezaposlenost u Španjolskoj nego u drugim državama članicama i podaci pokazuju da je kretanje postalo izraženije tijekom 2011. i prvog tromjesečja 2012. U listopadu 2012., stopa nezaposlenosti bila je oko 26,2 %, u usporedbi s 21,3 % u lipnju 2011., u odnosu na prosjek od 10,7 % u EU-u u listopadu 2012. (i 9,5 % u lipnju 2011.). Nadalje, stopa nezaposlenosti mladih osoba je dramatično visoka, 55,9 % u listopadu 2012., u usporedbi s prosjekom od 23,4 % u EU-u (izvor: mjesečni podaci Eurostata o nezaposlenosti).
- (12) Vjerojatno je da će se loša gospodarska situacija i posljedično poremećaji na tržištu rada nastaviti. Prema gospodarskim prognozama Europske komisije, očekuje se da će se španjolski BDP smanjiti u 2012. i 2013. (– 1,4 % za obje godine) prije nego se blago oporavi u 2014. (+ 0,8 %), a za stopu nezaposlenosti se očekuje da će se nastaviti povećavati i dosegnuti 26,6 % u 2013. (i smanjiti na 26,1 % u 2014.). Smanjenje nezaposlenosti nastavilo je utjecati na sve gospodarske sektore. Između drugog tromjesečja 2011. i trećeg tromjesečja 2012. zaposlenost u Španjolskoj smanjila se za oko

980 000 (ili – 5,4 %) (izvor: istraživanje Eurostata o radnoj snazi). Iako je sektor graditeljstva pokazao najveći pad (– 293 000 ili – 20,5 %), zaposlenost u sektorima poljoprivrede, proizvodnje i usluga također se smanjila. Nadalje, sve regije su pogođene visokim razinama nezaposlenosti (od 12,0 % u Baskiji do 30,4 % u Andaluziji u 2011., izvor: podaci istraživanja Eurostata o radnoj snazi) pa stoga poremećaji tržišta rada nisu ograničeni na jednu regiju.

- (13) Slijedom toga, Komisija smatra da je Španjolska dostavila dokaze da i dalje prolazi općenite poremećaje na tržištu rada koji ozbiljno utječu na razinu zaposlenosti u svim regijama i svim sektorima te da bi oni mogli potrajati u bližoj budućnosti.
- (14) Nadalje, analiza Komisije pokazuje da, od kada je Španjolska ponovno uvela ograničenja pristupa tržištu rada za rumunjske radnike, broj rumunjskih državljana u Španjolskoj nastavio se povećavati, doduše manjom brzinom nego prije: prema španjolskoj statistici o migraciji, ona se povećala za 11 970 (ili + 1,3 %) između 30. rujna 2011. (901 435) i 30. rujna 2012. (913 405), a između 30. rujna 2010. (817 460) i 30. rujna 2011. (901 435) povećala se za 83 975 (ili + 10,3 %). Rumunjski državljani u Španjolskoj i dalje imaju vrlo visoku razinu nezaposlenosti: 36,4 % u trećem tromjesečju 2012. (izvor: podaci istraživanja Eurostata o radnoj snazi).
- (15) Stoga je vjerojatno da bi puna primjena prava EU-a o slobodi kretanja radnika i dalje bila čimbenik koji bi povećavao pritisak na španjolsko tržište rada jer dopušta neograničeni priljev rumunjskih radnika.
- (16) Stoga, kako bi se situacija na španjolskom tržištu rada vratila u redovno stanje, primjereno je ovlastiti Španjolsku na nastavak privremenog ograničenja slobodnog pristupa tom tržištu rada za rumunjske radnike. Budući da su prijelazni aranžmani u Aktu o pristupanju iz 2005. koji dopuštaju ograničenje pristupa tržištu rada za rumunjske državljane, čiji dio je i zaštitna klauzula, vremenski ograničeni do 31. prosinca 2013., odobrenje ne može biti dulje od tog datuma.
- (17) Ograničenja pristupa tržištu rada predstavljaju odstupanje od temeljnog načela Ugovora o funkcioniranju Europske unije, odnosno slobodnog kretanja radnika. U skladu s dobro utvrđenom sudskom praksom Suda, takve mjere trebaju se restriktivno tumačiti i primjenjivati.
- (18) U ovom trenutku je prikladan nastavak primjene ograničenja za djelatnosti na cijelom državnom području Španjolske i za sve sektore, s obzirom na specifičnu trenutačnu situaciju na španjolskom tržištu rada te raseľjenost i ostale moguće učinke preljevanja između regija i sektora prouzročene selektivnim ograničavanjem. Međutim, područje primjene odstupanja može se smanjiti ako

Komisija utvrdi da su se odgovarajuće pojediniosti koje podupiru takvo odstupanje promijenile ili da se njegovi učinci pokazuju restriktivnijim od potrebne svrhe, a posebno za djelatnosti koje zahtijevaju sveučilišnu diplomu ili istovjetne kvalifikacije.

- (19) Također, iako se radi toga da ograničenja odobrena ovom Odlukom imaju predviđeni učinak na španjolsko tržište rada trenutačno smatra prikladnim da ta ograničenja ostanu na snazi do kraja prijelaznog razdoblja 31. prosinca 2013., ovaj vremenski okvir može se skratiti ako Komisija utvrdi da su se odgovarajuće pojediniosti koje su dovele do donošenja ove Odluke promijenile ili da su se njezini učinci pokazali restriktivnijim od potrebne svrhe.
- (20) U tu svrhu Španjolska bi trebala svako tromjesečje dostaviti Komisiji statističke podatke koji će biti potrebni za utvrđivanje razvoja tržišta rada po sektoru djelatnosti i zanimanju. Prvo tromjesečno izvješće trebalo bi dostaviti do 31. ožujka 2013.
- (21) Odluka o odobravanju Španjolskoj nastavka ograničenja slobodnog pristupa rumunjskih državljana španjolskom tržištu rada podliježe određenim uvjetima kako bi se osiguralo da su ta ograničenja strogo ograničena na ono što je potrebno za ispunjavanje predviđene svrhe.
- (22) Stoga nije prikladno odobriti ponovno uvođenje ograničenja u pogledu rumunjskih državljana i članova njihovih obitelji koji su već bili zaposleni na španjolskom tržištu rada ili koji su već upisani kao tražitelji posla kod javnih službi za zapošljavanje u Španjolskoj 22. srpnja 2011., tj. na datum priopćenja od strane Španjolske mjera navedenih u uvodnoj izjavi 1.
- (23) Trebalo bi poštovati načela koja uređuju ograničenja pristupa tržištu rada, kako je utvrđeno u Prilogu VII. dijelu 1. Akta o pristupanju iz 2005., kao što su klauzula o mirovanju i načelo povlaštenosti Unije iz stavka 14. dijela 1. tog Priloga.
- (24) Pravo članova obitelji rumunjskih radnika da se zaposle u Španjolskoj trebalo bi *mutatis mutandis* urediti stavkom 8. Priloga VII. dijela 1. Akta o pristupanju iz 2005.
- (25) Ograničenja prava rumunjskih državljana i članova njihovih obitelji na pristup španjolskom tržištu rada odobrena ovom Odlukom strogo su ograničena na područje primjene ove Odluke i ni na koji način ne utječu na bilo kakva ostala prava koja rumunjski državljani i njihovi članovi obitelji uživaju na temelju prava Unije.
- (26) U svrhu praćenja trebalo bi utvrditi obvezu detaljnog obavješćivanja Komisije o mjerama koje je Španjolska poduzela na temelju ove Odluke,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Na temelju uvjeta utvrđenih u člancima 2. do 4. ove Odluke, Španjolskoj se odobrava obustaviti primjenu članaka 1. do 6. Uredbe (EU) br. 492/2011 u pogledu rumunjskih državljana do 31. prosinca 2013.

Članak 2.

Ne dovodeći u pitanje mjere koje je Španjolska uvela 22. srpnja 2011. u skladu sa stavkom 7. trećim podstavkom Priloga VII. dijela 1. Akta o pristupanju iz 2005., ova Odluka ne utječe na rumunjske državljane i članove njihove obitelji:

koji su zaposleni u Španjolskoj 12. kolovoza 2011. ili

koji su upisani kao osobe koje traže posao kod javnih službi za zapošljavanje u Španjolskoj 12. kolovoza 2011.

Članak 3.

Primjena ove Odluke podliježe *mutatis mutandis* uvjetima o prijelaznim aranžmanima kako je utvrđeno u Prilogu VII. dijelu 1. Akta o pristupanju iz 2005.

Članak 4.

Španjolska poduzima sve potrebne mjere za nastavak pažljivog praćenja razvoja tržišta rada. Svako tromjesečje dostavlja Komisiji statističke podatke koji svjedoče o razvoju tržišta rada po sektoru djelatnosti i zanimanju. Prvo tromjesečno izvješće dostavlja se do 31. ožujka 2013.

U slučaju značajne promjene na tržištu rada, Španjolska bez odgode dostavlja Komisiji i državama članicama ažurirane podatke o odgovarajućim pojediniostima koje je podnijela u vezi sa svojim zahtjevom za odlukom Komisije i u pogledu kojeg je ova Odluka donesena.

Članak 5.

Ova Odluka može se izmijeniti ili staviti izvan snage posebno ako su se odgovarajuće pojediniosti iz članka 4. koje su dovele do donošenja ove Odluke promijenile ili su se njezini učinci pokazali restriktivnijima od potrebne svrhe.

Članak 6.

Španjolska dostavlja Komisiji pojediniosti o mjerama koje je poduzela na temelju ove Odluke u roku od dva mjeseca od njezinog primitka.

Članak 7.

Ova Odluka stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu 20. prosinca 2012.

Za Komisiju

Predsjednik

José Manuel BARROSO